

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
ટેક્સ અપીલ નં. ૧૭૪/૨૦૦૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે. જે. ઠાકર

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?
- ૫ શું તે સિવિલ જજને મોકલવાનો છે?

ધી સંદેશ લી... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ડે. કમિશનર ઓફ ઇન્કમ ટેક્સ (એસેસમેન્ટ)... સામાવાળા(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીળ શ્રી એસ. એન. સોપારકર

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી નિતીન કે. મેહતા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ:૧૮/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી કે. એસ. ઝવેરી દ્વારા)

૧ આ અપીલના માધ્યમથી, અપીલકર્તાએ AY ૧૯૯૪-૯૫ માટે ITA નંબર ૧૯૪૭/Ahd/૨૦૦૦માં આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ બેન્ચ 'A' દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૨. ૫. ૨૦૦૧ ના ચુકાદા અને આદેશને પડકાર્યો છે.

૨. ૧૬. ૮. ૨૦૦૧ પર આ અપીલ સ્વીકારતી વખતે, આ અદાલતે કાયદાનો નીચેનો નોંધપાત્ર પ્રશ્ન તૈયાર કર્યો છે:

“શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, આઈ. ટી. એ. ટી. એ કાયદાકીય રીતે એવું માનવું યોગ્ય હતું કે જ્યારે વેચાણની વિચારણા પછીથી ચૂકવવામાં આવે છે, ત્યારે સમગ્ર વેચાણ વ્યવહાર શરતી બને છે અને આવી તારીખ તે તારીખ હશે કે જેના પર ઉપરોક્ત ચુકવણી કરવામાં આવે છે?

૩. વર્તમાન કેસની હકીકતો એ છે કે કરદાતા એક નજીકથી સંચાલિત કંપની છે જે "સંદેશ" નામનું ગુજરાતી અખબાર પ્રકાશિત કરી રહી છે. આ ઉપરાંત લીઝિંગનો વ્યવસાય પણ કંપનીના એક અલગ વિભાગમાં કરવામાં આવે છે. અપીલકર્તાએ એ. વાય. <આઈ. ડી. ૧> માટે તેની આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું, જેમાં કુલ આવક રૂ. ૪,૪૮,૧૨૩-૩૦. ૧૧. ૧૯૯૪ પર. વળતરની પ્રક્રિયા યુ/એસ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. ૧૪૩(૧)((ક) કાયદાની જોગવાઈ અને પરત કરવામાં આવેલી આવકમાં નીચેના પ્રાથમિક ફેરફારો કરવામાં આવ્યા હતા અને રૂ. ૮,૫૬,૨૨૪-૫૨ કામ કરવામાં આવ્યું હતું અને રૂ. ૧,૭૭,૯૫,૮૧૬/- વ્યાજ સહિત રૂ. ૨૩,૨૧,૧૯૦-તારીખ ૫. ૬. ૧૯૯૫ ની સૂચના મુજબ કરદાતાને રિફંડપાત્ર તરીકે નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. રિફંડમાંથી રૂ. ૭૬, ૪૧૬/- ને AY ૧૯૯૨-૯૩ ની માંગ સાથે સમાયોજિત કરવામાં આવ્યું હતું અને બાકીની રકમ કરદાતાને આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ નોટિસના જવાબમાં યુ/એસ. ૧૪૩(૨) & ૧૪૨(૧), જરૂરી વિગતો અને સ્પષ્ટતા માંગવામાં આવી હતી. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લીધા પછી, મૂલ્યાંકન આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો. કરદાતાએ મૂલ્યાંકન આદેશને સી. આઈ. ટી. (એ) સમક્ષ પડકાર્યો છે, જેને આંશિક મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત થઈને, અપીલકર્તાએ આઈ. ટી. એ. ટી. , અમદાવાદ સમક્ષ ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો છે, જેને પણ આંશિક મંજૂરી

આપવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત થઈને, અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ વર્તમાન કરવેરા અપીલ દાખલ કરી છે.

જ. પક્ષકારો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા અને રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો. શ્રી એસ. એન. સોપારકરે જાણ્યું કે વરિષ્ઠ વકીલે દલીલ કરી છે કે કરદાતાએ ૨૮. ૮. ૧૯૯૩ પર મશીનની ડિલિવરી લીધી છે અને ચુકવણી ૨૨. ૨. ૧૯૯૪ પર કરવામાં આવી હતી અને ઓક્ટોબરમાં લેવામાં આવેલી વીમા પોલિસીમાં ૧. ૧૧. ૧૯૯૩ થી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો. તેમણે ૧૫. ૩. ૨૦૦૧ તારીખનું રેકૉર્ડ પ્રમાણપત્ર પણ રજૂ કર્યું છે અને દલીલ કરી છે કે માલના વેચાણ અધિનિયમ, ૧૯૩૦ની કલમ ૩૨ને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે એકવાર ડિલિવરી થઈ જાય પછી, ખરીદનાર જંગમ મિલકતનો માલિક બની ગયો છે. સેક. ચીજવસ્તુઓના વેચાણ અધિનિયમ, ૧૯૩૦ની કલમ ૩૨ નીચે મુજબ છે:

“૩૨. ચુકવણી અને વિતરણ એ સહવર્તી શરતો છે. – અન્યથા સંમત ન થાય ત્યાં સુધી, માલની ડિલિવરી અને કિંમતની ચુકવણી એ સહવર્તી શરતો છે, એટલે કે, વેચનાર કિંમતના બદલામાં ખરીદનારને માલનો કબજો આપવા તૈયાર અને તૈયાર રહેશે, અને ખરીદનાર માલના કબજાના બદલામાં કિંમત ચૂકવવા તૈયાર અને તૈયાર રહેશે. ”.

પ શ્રી સોપારકરે વરિષ્ઠ વકીલે દલીલ કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલે એવું માનીને ગંભીર ભૂલ કરી છે કે વેચાણ બિલ/ડેબિટ નોટ અને લીઝ એગ્રીમેન્ટ બંનેની તારીખ ૨૮. ૮. ૧૯૯૩ હોવા છતાં, અપીલકર્તા ત્યારે જ માલિક બને છે જ્યારે ખરીદીની કિંમત એટલે કે ૨૨. ૨. ૧૯૯૪ પર ચૂકવવામાં આવે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તા ૧૦૦% અવમૂલ્યનનો હકદાર હતો.

૬. સામાવાળા-રેવન્યુ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મહેતાએ સેક પર આધાર રાખ્યો છે. ચીજવસ્તુઓના વેચાણ અધિનિયમ, ૧૯૩૦ની કલમ ૧૨, ૧૯ અને ૨૦, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૨. શરતો અને વોરંટી. –(૧) માલના સંદર્ભમાં વેચાણના કરારમાં એક શરત જે તેનો વિષય છે તે શરત અથવા વોરંટી હોઈ શકે છે.

(૨) શરત એ કરારના મુખ્ય હેતુ માટે આવશ્યક શરત છે, જેનું ઉદ્દેશન કરારને નકારી કાઢવામાં આવ્યો હોવાનું માનવાનો અધિકાર આપે છે.

(૩) વોરંટી એ કરારના મુખ્ય હેતુ માટે કોલેટરલ શરત છે, જેનું ઉદ્દેશન નુકસાન માટેના દાવાને જન્મ આપે છે પરંતુ માલને નકારી કાઢવાનો અધિકાર નથી અને કરારને નકારી કાઢ્યો હોવાનું માને છે.

(૪) વેચાણના કરારમાં શરત એ શરત છે કે વોરંટી તે દરેક કિસ્સામાં કરારના નિર્માણ પર આધાર રાખે છે. એક શરત એક શરત હોઈ શકે છે, જોકે કરારમાં તેને વોરંટી કહેવામાં આવે છે.

૧૯. જ્યારે પસાર થવાનો ઇરાદો હોય ત્યારે મિલકત પસાર થાય છે. – (૧) જ્યાં ચોક્કસ અથવા નિશ્ચિત માલના વેચાણ માટેનો કરાર હોય ત્યાં તેમાંની મિલકત ખરીદદારને એવા સમયે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે જ્યારે કરારના પક્ષો તેને ટ્રાન્સફર કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે.

(૨) પક્ષકારોના ઇરાદાની ખાતરી કરવાના હેતુસર કરારની શરતો, પક્ષકારોના વર્તન અને કેસના સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવાશે.

(૩) જ્યાં સુધી કોઈ અલગ હેતુ દેખાતો નથી, ત્યાં સુધી કલમ ૨૦ થી ૨૪ માં સમાવિષ્ટ નિયમો એ પક્ષકારોના હેતુને નક્કી કરવા માટેના નિયમો છે કે જે સમયે માલની મિલકત ખરીદનારને પસાર કરવાની છે.

૨૦. પહોંચાડી શકાય તેવી સ્થિતિમાં ચોક્કસ માલ. – જ્યાં પહોંચાડી શકાય તેવી સ્થિતિમાં ચોક્કસ માલના વેચાણ માટે બિનશરતી કરાર હોય, ત્યારે કરાર કરવામાં આવે ત્યારે માલની મિલકત ખરીદનારને પસાર થાય છે, અને કિંમતની ચુકવણીનો સમય કે વિલંબિત ડિલિવરીનો સમય તે મહત્વનું નથી. " માલ, અથવા બંને, મુલતવી રાખવામાં આવે છે. ".

૭ સામાવાળા-મહેસૂલના વિદ્વાન વકીલ શ્રી મહેતાએ વધુમાં દલીલ કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પાન ૯૬ પર પુનઃઉત્પાદિત પત્ર અનુસાર શરતી વેચાણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પત્ર નીચે મુજબ છે:

"બોઈલરની ખરીદી માટે અમારા દ્વારા કરવામાં આવેલી વિલંબિત ચુકવણીના કારણ અંગે. આપણે જણાવવું પડશે કે એફબીસી પ્રણાલીઓમાં જૂના બોઈલરની વાતચીતની નવી વિભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને બોઈલર અને જોખમને સુરક્ષિત રાખવા માટે મોટી રકમ સામેલ છે. અમે છ મહિનાના સમયગાળાની સંતોષકારક કામગીરીની સમીક્ષા કર્યા પછી અને તે મુજબ જ અસ્કયામતોની ખરીદીની ચુકવણી કરવાની શરત મૂકી છે. અમે ૧૯૯૪ના ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ચૂકવણી કરી છે. ".

૮. અપીલકર્તા અને વિક્રેતા વચ્ચે કોઈ કરાર થયો હોવાનું દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી, જેથી તેને આકસ્મિક કરાર કહી શકાય. તે શરતી વેચાણ હતું કે નહીં તે રેકૉર્ડ પર કોઈ શરત રજૂ કરવામાં આવી નથી. મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા એ.

ઓ. ને લખાયેલો પત્ર રેકૉર્ડમાં છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, શ્રી મહેતાની દલીલ કે તે શરતી વેચાણ હતું તે ખોટી ધારણા છે. ટ્રિબ્યુનલનું તારણ તથ્યોમાંથી બહાર આવ્યું નથી અને તે કરારના કાયદા અને અવમૂલ્યન સંબંધિત આવકવેરાના કાયદાની વિરુદ્ધ છે. અમારા મતે, ડિસિવરી ૩૧. ૧૦. ૧૯૯૪ પહેલાં લેવામાં આવે છે, અપીલકર્તા-મૂલ્યાંકનકર્તા સંબંધિત વર્ષ માટે ૧૦૦% અવમૂલ્યન માટે હકદાર છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રશ્નનો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે. તદનુસાર, અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તી)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તી)

મંડોર

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.